

ศีลธรรมและการเมือง: การบูรณาการปรัชญา
ของโสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล*
MORALITY AND POLITICS: INTEGRATING PHILOSOPHIES
OF SOCRATES, PLATO AND ARISTOTLE

พระมหาปณวัศ ปุณญโชตโก

Phramaha Panawhazz Punyachotako

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: panawhazz@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ศีลธรรมและการเมือง ผ่านแนวคิดของ โสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล ซึ่งเน้นว่าคุณธรรมของผู้นำและความยุติธรรมในสังคมเป็นรากฐานสำคัญของรัฐที่มั่นคง โสกราตีส เชื่อว่าผู้นำต้องมีคุณธรรมและปัญญา โดยใช้ กระบวนการสอบถามและแลกเปลี่ยน (วิธีการของโสกราตีส) เพื่อแสวงหาความจริงและพัฒนาจิตสำนึกทางศีลธรรม เพลโต ขยายแนวคิดนี้ไปสู่โครงสร้างรัฐ โดยเสนอ รัฐในอุดมคติ ที่มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจนระหว่างผู้ปกครอง นักบวช และผู้ผลิต เพื่อให้เกิดความสมดุลทางสังคม อริสโตเติล ปรับแนวคิดนี้ให้เข้ากับสภาพความเป็นจริง โดยเสนอ ระบอบผสม (Mixed Government) ที่รวมประชาธิปไตยและคณาธิปไตยเข้าด้วยกันเพื่อลดการใช้อำนาจโดยมิชอบ การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ศีลธรรมและการเมืองต้องดำเนินควบคู่กัน ผู้นำที่มีคุณธรรม ระบบการปกครองที่มีความสมดุล และการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม จะช่วยให้รัฐมีเสถียรภาพและประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี แนวคิดของนักปรัชญาเหล่านี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างระบบการเมืองที่ยุติธรรมและยั่งยืน

คำสำคัญ: ศีลธรรม; การเมือง; ปรัชญา; รัฐในอุดมคติ

* Received January 9, 2025; Revised March 3, 2025; Accepted March 3, 2025

Abstract

This article aims to examine the relationship between morality and politics through the perspectives of Socrates, Plato, and Aristotle, emphasizing that a leader's virtue and justice in society are fundamental to a stable state. Socrates believed that a good leader must possess virtue and wisdom, utilizing a process of inquiry and exchange (Socratic Method) to seek truth and cultivate moral consciousness. Plato expanded this idea to the structure of the state, proposing an ideal state where rulers, warriors, and producers have clearly defined roles to maintain social balance. Aristotle adapted these ideas to practical governance by advocating for a Mixed Government, integrating democracy and aristocracy to prevent abuse of power and ensure fairness in governance. This study highlights that morality, and politics must coexist for effective governance. Leaders with integrity, a balanced political structure, and a fair distribution of power contribute to the stability of the state and the well-being of its citizens. The philosophies of these thinkers remain relevant today, offering valuable insights into establishing a just and sustainable political system.

Keywords: Moral; Politics; Philosophy; Ideal State

บทนำ

ศีลธรรมและการเมือง เป็นสองเสาหลักที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมและรัฐที่มั่นคง แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้ผู้นำ ความยุติธรรม และโครงสร้างรัฐที่สมดุล ได้รับความสนใจจากนักปรัชญาการเมืองมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โซเครตีส เพลโต และ อริสโตเติล ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของศีลธรรมในการสร้างรัฐที่ดี อย่างไรก็ตาม ในยุคปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีทำให้เกิดคำถามใหม่เกี่ยวกับศีลธรรมในการเมือง เช่น บทบาทของผู้ผู้นำในการเผชิญกับปัญหาคอร์รัปชัน การใช้อำนาจโดยมิชอบ และการสร้างระบบการเมืองที่โปร่งใสและยุติธรรม

โซเครตีส เชื่อว่าผู้นำต้องมี คุณธรรมและปัญญา โดยการไตร่ตรองและตั้งคำถามเกี่ยวกับความถูกต้องผ่าน กระบวนการสอบถามและแลกเปลี่ยน (วิธีการของโสกราตีส) เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับความยุติธรรมและความดี (Vlastos, 1991) แนวคิด

นี่ยังคงสะท้อนถึงการเมืองปัจจุบันที่ต้องการผู้นำที่มีความซื่อสัตย์และกล้าหาญในการตั้งคำถามต่อโครงสร้างอำนาจ เช่นเดียวกับที่ Transparency International (2023) ระบุว่าความซื่อสัตย์และการตรวจสอบถ่วงดุลเป็นปัจจัยสำคัญในการลดปัญหาคอร์รัปชัน

เพลโต ขยายแนวคิดของโสเครตีสไปสู่ระดับโครงสร้างรัฐ โดยเสนอ รัฐในอุดมคติ (Ideal State) ที่มีการแบ่งชนชั้นออกเป็น ผู้ปกครอง นักรบ และผู้ผลิต เพื่อให้เกิดความสมดุลและยุติธรรม (Plato, 2003) แม้แนวคิดนี้อาจดูเป็นอุดมคติในเชิงทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติ หลายประเทศได้นำหลักการคล้ายกันมาใช้ เช่น แนวคิดสังคมประชาธิปไตย (Social Democracy) ที่มุ่งสร้างรัฐสวัสดิการเพื่อกระจายโอกาสอย่างเป็นธรรม ตัวอย่างเช่น กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ที่มีการกำหนดนโยบายรัฐสวัสดิการให้ประชาชนทุกคนชั้นเข้าถึงโอกาสที่เท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

อริสโตเติล มองว่าการปกครองที่ดีต้องสะท้อน ธรรมชาติของมนุษย์ในฐานะสัตว์การเมือง โดยเสนอแนวคิด ระบอบผสม (Mixed Government) ที่รวม ประชาธิปไตยและ คณาธิปไตย เพื่อป้องกันการใช้อำนาจเกินขอบเขตและรักษาสมดุลของรัฐ (Aristotle, 1998) แนวคิดนี้ยังคงปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญของหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการเพื่อลดความเสี่ยงของการใช้อำนาจโดยมิชอบ นอกจากนี้ การให้ความสำคัญกับชนชั้นกลางตามแนวคิดของอริสโตเติล ยังเป็นหัวใจสำคัญของการเมืองร่วมสมัย เช่นเดียวกับงานศึกษาของ Acemoglu & Robinson (2012) ที่แสดงให้เห็นว่า สังคมที่มีชนชั้นกลางเข้มแข็งจะมีเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจมากกว่า

ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศีลธรรมและการเมืองในมุมมองของ โสเครตีส เพลโต และอริสโตเติล ไม่ได้เป็นเพียงประเด็นทางปรัชญาเท่านั้น แต่ยังเป็น กรอบแนวคิดสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์การเมืองปัจจุบัน การพิจารณา คุณธรรมของผู้นำ ความยุติธรรมทางสังคม และโครงสร้างรัฐที่เหมาะสม ยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาระบบการเมืองที่โปร่งใสและยั่งยืนในโลกยุคใหม่

ปรัชญาการเมืองของโสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล: บทเรียนศีลธรรมสำหรับรัฐในอุดมคติ

โสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล ได้วางรากฐานแนวคิดเกี่ยวกับรัฐในอุดมคติและ บทบาทของศีลธรรมในการปกครองแนวคิดเรื่องศีลธรรมและการเมืองมีรากฐานมาจาก ปรัชญากรีกโบราณ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อการพัฒนาทฤษฎีการปกครองและรัฐศาสตร์

สมัยใหม่ โสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล ได้เสนอแนวทางในการสร้างรัฐที่มีความยุติธรรมและเสถียรภาพ โดยเน้นถึงความสำคัญของคุณธรรมและปัญญาในการบริหารจัดการรัฐ ซึ่งผู้เขียนเรียบเรียงได้ดังนี้

โสกราตีส นับได้ว่า เป็นบุคคลผู้ริเริ่มในเรื่องของศีลธรรมและคุณธรรมส่วนบุคคลในการเมือง ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกแนวคิดเรื่องศีลธรรมและคุณธรรมในการเมือง โดยเน้นย้ำว่าการปกครองที่ดีต้องเริ่มจากคุณธรรมของปัจเจกบุคคล และโสกราตีสเชื่อว่า ผู้นำที่ดีควรเป็นผู้ที่มีปัญญาและแสวงหาความจริงอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการตั้งคำถาม (Socratic Method) เพื่อเข้าถึงความรู้ที่แท้จริงเกี่ยวกับความดี (Virtue) และความยุติธรรม (Justice) โดยโสกราตีสได้วิพากษ์วิจารณ์ประชาธิปไตยของเอเธนส์ โดยชี้ให้เห็นว่า การเลือกตั้งผู้นำจากเสียงข้างมากไม่ได้รับประกันว่าผู้นำนั้นจะมีคุณธรรมและความรู้ในการบริหารรัฐ โสกราตีสเห็นว่า ผู้นำที่ขาดปัญญาและคุณธรรมจะนำรัฐไปสู่ความเสื่อมถอย ดังที่เขากล่าวไว้ว่า “ชีวิตที่ไม่ได้ผ่านการพิจารณา คือ ชีวิตที่ไม่มีคุณค่า” (The Unexamined Life Is Not Worth Living) ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการวิพากษ์ตนเองอย่างต่อเนื่อง (Vlastos, 1991) และนอกเหนือจากการเน้นคุณธรรมของผู้นำ โสกราตีสยังให้ความสำคัญกับบทบาทของพลเมืองในฐานะผู้ตรวจสอบและวิพากษ์การปกครอง เขามองว่า พลเมืองที่มีคุณธรรมและปัญญาจะเป็นกำลังสำคัญในการรักษาเสถียรภาพของรัฐ โสกราตีสเชื่อว่า รัฐที่ดีต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นำและประชาชนในการแสวงหาความจริงและความยุติธรรม ดังที่เขาแสดงให้เห็นใน Apology ว่า แม้จะเผชิญกับโทษประหารชีวิต เขายังคงยืนหยัดในการตั้งคำถามกับผู้ที่มีอำนาจ เพื่อเปิดโปงความไม่ชอบธรรมในสังคม (Plato, 2003) อีกทั้ง การปฏิเสธการหนีโทษของโสกราตีสในบท Crito ยังสะท้อนถึงความเชื่อในหลักนิติธรรม (Rule of Law) และหน้าที่ของพลเมืองต่อรัฐ แม้จะมีโอกาสหนีออกจากเอเธนส์ แต่โสกราตีสยอมรับโทษตามกฎหมาย เพราะเห็นว่า การเคารพกฎหมายเป็นรากฐานสำคัญของความยุติธรรมและเสถียรภาพของรัฐ (Kraut, 1984)

เพลโต นักปราชญ์กรีซและรัฐในอุดมคติ เพลโต (Plato) เป็นศิษย์เอกของโสกราตีสและได้ขยายแนวคิดของอาจารย์เกี่ยวกับคุณธรรมและการเมืองผ่านผลงาน The Republic เพลโตเสนอแนวคิด “รัฐในอุดมคติ” (Ideal State) ซึ่งมีโครงสร้างทางสังคมที่แบ่งออกเป็นสามชนชั้น ได้แก่ ผู้ปกครอง (Guardians) ผู้พิทักษ์ (Auxiliaries) และผู้ผลิต (Producers) โดยผู้ปกครองควรเป็นนักปราชญ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับ “Form of the Good” หรืออุดมคติแห่งความดี เพลโตเชื่อว่า ความยุติธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อแต่ละชนชั้นทำหน้าที่ตามธรรมชาติของตนเองและหลีกเลี่ยงการแทรกแซงในหน้าที่ของผู้อื่น (Plato,

2003) แม้ว่า The Republic จะเน้นเรื่องรัฐในอุดมคติ เพลโตยังได้กล่าวถึงกระบวนการศึกษาที่มีความสำคัญในการหล่อหลอมผู้นำรัฐ นักปราชญ์จะต้องผ่านการศึกษายาวนานที่เน้นทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ปรัชญา และศีลธรรม เพื่อให้สามารถเข้าใจ “Form of the Good” ซึ่งถือเป็นจุดสูงสุดของการศึกษา เพลโตเชื่อว่าความรู้เกี่ยวกับอุดมคติแห่งความดีจะทำให้ผู้นำสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและสร้างรัฐที่ยุติธรรม (Annas, 1999) และเพลโตยังเสนอว่า ศิลปะและวรรณกรรมในรัฐควรถูกควบคุมอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการหล่อหลอมความคิดที่ผิด ๆ ในหมู่ประชาชน เพราะเขาเชื่อว่าศิลปะมีอิทธิพลอย่างมากต่อจิตใจของผู้คนและสามารถบิดเบือนแนวคิดเกี่ยวกับความดีได้ (Plato, 2003)

อาริสโตเติล เป็นนักปรัชญาผู้สืบทอดและพัฒนาความคิดของเพลโต แต่เขาได้เสนอแนวคิดที่เน้นความเป็นจริงมากขึ้น อาริสโตเติลเชื่อว่ารัฐควรเป็นพื้นที่สำหรับการแสวงหาความดีสูงสุด (Eudaimonia) และการปกครองที่ดีควรสะท้อนถึงลักษณะทางธรรมชาติของมนุษย์ในฐานะ “สัตว์การเมือง” (Political Animal) (Aristotle, 1998) อาริสโตเติลมองว่าระบอบการปกครองที่ดีที่สุด คือ “ระบอบผสม” (Mixed Government) ที่ผสมผสานระหว่างประชาธิปไตยและคณาธิปไตย เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจในทางที่ผิดและสร้างความสมดุลระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม นอกจากนี้ อาริสโตเติลยังเน้นถึงความสำคัญของการศึกษาคุณธรรมในหมู่พลเมือง เพื่อให้รัฐมีเสถียรภาพและความยั่งยืน (Miller, 1995) นอกจากแนวคิดเกี่ยวกับระบอบผสม อาริสโตเติลยังเน้นถึงความสำคัญของการปกครองโดยคนจำนวนมาก (Polity) ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แต่ยังมีการควบคุมจากผู้ที่มีความรู้และคุณธรรม อาริสโตเติลมองว่ารัฐที่ดีควรมีความสมดุลระหว่างความมั่งคั่งและความยากจน โดยมีชนชั้นกลางเป็นฐานหลักของรัฐ เพื่อป้องกันความขัดแย้งและความเหลื่อมล้ำ (Keyt, 1991)

แม้ว่าโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล จะมีมุมมองที่แตกต่างกันเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองที่เหมาะสม แต่จุดร่วมของพวกเขาคือ การเน้นความสำคัญของศีลธรรมและคุณธรรมในการสร้างรัฐที่มีเสถียรภาพและยุติธรรม การศึกษามุมมองเหล่านี้ไม่เพียงช่วยให้เข้าใจรากฐานของปรัชญาการเมืองตะวันตก แต่ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการปกครองในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Reeve, 2000)

สรุปได้ว่า การศึกษาแนวคิดของโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล ทำให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างศีลธรรมส่วนบุคคลกับศีลธรรมของรัฐ นักปรัชญาทั้งสามท่านมีจุดร่วมในการเชื่อว่าศีลธรรมและคุณธรรมเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างรัฐที่ยุติธรรมและเสถียรภาพ แม้จะมีความแตกต่างในรายละเอียด แต่แนวคิดเหล่านี้ยังคงมีความสำคัญและ

สามารถประยุกต์ใช้กับการเมืองในยุคปัจจุบันได้ เพื่อสร้างรัฐที่มีเสถียรภาพและตอบสนองต่อประโยชน์ของประชาชนทุกคน

คุณธรรมและความยุติธรรม: พื้นฐานแห่งการปกครองตามแนวคิดปรัชญากรีกโบราณ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและความยุติธรรมในปรัชญากรีกโบราณสะท้อนถึงความพยายามของนักปรัชญาในการสร้างสังคมและรัฐที่สมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเชื่อมโยงคุณธรรมของบุคคลเข้ากับความยุติธรรมในระดับรัฐ ทำให้เห็นภาพของระบบการปกครองที่ไม่เพียงแค่เน้นอำนาจหรือประโยชน์ส่วนตน แต่ยังต้องยึดมั่นในหลักการศีลธรรมและความดีงามร่วมกัน จากการศึกษาเกี่ยวกับโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล ผู้เขียนเรียบเรียงได้ ดังนี้

โสกราตีส ให้ความสำคัญกับคุณธรรมและความยุติธรรมผ่านการแสวงหาคุณธรรมด้วยการตั้งคำถาม (Socratic Method) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ปัจเจกบุคคลสามารถค้นหาความจริงและความยุติธรรม การแสวงหาความจริงผ่านการตั้งคำถามไม่เพียงทำให้บุคคลมีความรอบรู้ แต่ยังช่วยให้ตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม (ไกออส, 2566) แนวคิดนี้สะท้อนถึงความเชื่อว่าการสร้างสังคมที่ยุติธรรมต้องอาศัยบุคคลที่มีคุณธรรมเป็นแกนหลัก หากบุคคลไม่มีความรู้เกี่ยวกับความดี ความยุติธรรมในระดับรัฐย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้ และโสกราตีสยังชี้ให้เห็นว่า ความยุติธรรมคือการเคารพกฎหมายและหลักนิติธรรม แม้ว่าใน Crito โสกราตีสจะมีโอกาสหลบหนีจากโทษประหารชีวิต แต่เขายอมรับโทษด้วยความเชื่อว่าการละเมิดกฎหมายจะทำลายความเสถียรภาพของรัฐ (Kraut, 1984) การเคารพกฎหมายในกรณีนี้สะท้อนถึงการมองว่าความยุติธรรมไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของสิทธิ แต่เป็นเรื่องของหน้าที่พลเมืองในการรักษาความมั่นคงของรัฐ

เพลโต เป็นผู้ต่อก้าวข้ามจากแนวคิดของโสกราตีสไปสู่การสร้างโมเดลของรัฐในอุดมคติ ใน The Republic เพลโตเสนอว่า สังคมที่ยุติธรรมต้องอาศัยโครงสร้างที่ชัดเจน โดยแบ่งหน้าที่ของบุคคลตามความสามารถและคุณธรรมของแต่ละคน (Annas, 1999) แนวคิดของการแบ่งชนชั้นในรัฐเป็นผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ และผู้ผลิต แสดงถึงความพยายามในการสร้างความสมดุลและความกลมกลืนในสังคม และสิ่งที่น่าสนใจ คือ เพลโตไม่ได้เชื่อในระบอบประชาธิปไตยที่ให้สิทธิทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครองอย่างเสรี เพราะเขามองว่าความรู้และคุณธรรมไม่ได้เกิดขึ้นในทุกคน ผู้ปกครองที่แท้จริงจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับ “Form of the Good” ซึ่งหมายถึงความเข้าใจในสิ่งที่ดีและงดงามอย่างแท้จริง

(บ้านจอมยุทธ์, มปป.) แนวคิดนี้สะท้อนถึงความเชื่อว่า ความยุติธรรมของรัฐจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ปกครองเป็นนักปราชญ์ที่ได้รับการศึกษาตามหลักการที่เหมาะสม ดังนั้นผู้ปกครองที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อสามารถปกครองประชาชนให้อยู่ในครรลองครองธรรม และปราศจากข้อครหาจากประชาชน

อริสโตเติล เป็นผู้วิจารณ์โมเดลรัฐในอุดมคติของเพลโต โดยเสนอแนวคิดที่เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์มากขึ้น เขาเสนอว่า รัฐที่ยุติธรรมต้องมีความสมดุลระหว่างประชาธิปไตยและคณาธิปไตย ซึ่งสะท้อนผ่านแนวคิดเรื่อง “ระบอบผสม” (Mixed Government) (Keyt, 1991) แนวคิดนี้ยืนยันว่า ความยุติธรรมของรัฐเกิดจากการสร้างความสมดุลทางการเมือง ไม่ใช่การปกครองโดยกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และอริสโตเติลยังเน้นถึงความสำคัญของความยุติธรรมแบบกระจาย (Distributive Justice) และความยุติธรรมแบบแก้ไข (Corrective Justice) ซึ่งเป็นการมองว่า ความยุติธรรมไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเอง แต่ต้องได้รับการจัดสรรและแก้ไขตามความเหมาะสม แนวคิดนี้ช่วยให้เข้าใจว่ารัฐที่ยุติธรรมต้องมีระบบที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับสิทธิที่เหมาะสมและมีการแก้ไขความไม่เป็นธรรมอย่างเป็นระบบ

แม้ว่าโสกราตีส เพลโต และอริสโตเติลจะมีความแตกต่างในวิธีการสร้างรัฐที่ยุติธรรม แต่จุดร่วมของพวกเขาคือความเชื่อว่า คุณธรรมของปัจเจกบุคคลและผู้นำเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างรัฐที่มั่นคง นักปรัชญาเหล่านี้มองว่า ความยุติธรรมไม่ได้เกิดขึ้นจากระบบการเมืองหรือกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยการพัฒนาคุณธรรมของบุคคลและโครงสร้างที่เอื้อต่อการแสวงหาความดีร่วมกัน แนวคิดเหล่านี้ยังคงมีความสำคัญในการปกครองยุคปัจจุบัน ซึ่งความยุติธรรมและคุณธรรมยังคงเป็นหัวใจของการสร้างรัฐที่มีเสถียรภาพและความยั่งยืน ความเป็นธรรมในการกระจายทรัพยากร การสร้างผู้นำที่มีคุณธรรม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังคงเป็นรากฐานของการปกครองที่ดีในทุกยุคสมัย

สรุปได้ว่า ปรัชญาการเมืองของโสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล ล้วนมีจุดร่วมในการเน้นความสำคัญของคุณธรรมและความยุติธรรมเป็นรากฐานของการปกครองที่ดี แม้ว่าวิธีการและแนวทางของนักปรัชญาทั้งสามจะมีความแตกต่างกัน แต่เป้าหมายสูงสุด คือการสร้างรัฐที่มีเสถียรภาพและส่งเสริมความดีงามในสังคม ดังนั้น ความยุติธรรมและคุณธรรมจึงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือของผู้นำในการรักษาอำนาจ แต่เป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยสร้างความสงบสุข ความมั่นคง และการอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบในรัฐที่ดี คุณค่าของแนวคิดเหล่านี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปกครองและพัฒนาสังคมในยุคปัจจุบันได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการศีลธรรมและการเมืองในมุมมองของโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล

ในปรัชญากรีกโบราณ นักปรัชญาอย่างโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล ได้เน้นความสำคัญของการผสมผสานศีลธรรมเข้ากับการเมือง เพื่อสร้างรัฐที่มีความยุติธรรมและเสถียรภาพ โดยโสกราตีส เชื่อว่า เมื่อพิจารณาแนวคิดของโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติลเกี่ยวกับการบูรณาการศีลธรรมและการเมือง จะเห็นได้ว่า ความคิดเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่หลักการปรัชญา แต่ยังสะท้อนถึงการวิเคราะห์สภาพสังคมและการปกครองในสมัยของพวกเขา แนวคิดของนักปรัชญาทั้งสามถือเป็นรากฐานสำคัญของปรัชญาการเมืองตะวันตก ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้กับสังคมในทุกยุคสมัย เพราะโสกราตีสเน้นว่า การเปลี่ยนแปลงสังคมและการเมืองต้องเริ่มต้นจากการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อว่าผู้นำที่ดีต้องมีคุณธรรมก่อนที่จะบริหารรัฐได้อย่างยุติธรรม ในมุมมองของโสกราตีส รัฐที่มั่นคงไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบกฎหมายหรือโครงสร้างการปกครองเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับผู้นำที่มีคุณธรรมและพลเมืองที่พร้อมจะตรวจสอบและพัฒนาตนเอง อย่างไรก็ตาม การเน้นย้ำที่คุณธรรมส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอในระบบการเมืองที่มีความซับซ้อน เพราะแม้ผู้นำจะมีคุณธรรม แต่หากขาดกลไกในการควบคุมหรือการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ รัฐก็เสี่ยงต่อการถูกบิดเบือน การมองว่าคุณธรรมของปัจเจกสามารถกำหนดคุณภาพของรัฐทั้งหมดอาจเป็นแนวคิดที่มีความเหมาะสมในระดับทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติจำเป็นต้องมีการบูรณาการระบบการเมืองและกฎหมายอย่างรอบคอบ (บ้านจอมยุทธ์, มปป.) และเพลโตมีแนวคิดที่ลึกซึ้งและครอบคลุมกว่าโสกราตีส โดยเขามองว่าความยุติธรรมไม่ได้เกิดจากปัจเจกบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการจัดโครงสร้างสังคมอย่างเหมาะสม เพลโตเสนอว่า รัฐในอุดมคติควรแบ่งหน้าที่ของแต่ละชนชั้นอย่างชัดเจน เพื่อให้แต่ละคนทำในสิ่งที่ตนถนัดและไม่ก้าวล่วงหน้าที่ของผู้อื่น อย่างไรก็ตาม โมเดลรัฐในอุดมคติของเพลโตกลับถูกวิพากษ์ว่าเป็นไป得太ยากในทางปฏิบัติ เนื่องจากแนวคิดนี้อาศัยการมีอยู่ของผู้นำที่เป็นนักปราชญ์ ซึ่งในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้นำที่มีคุณธรรมและปัญญาอาจมีจำนวนจำกัด การที่รัฐในอุดมคติต้องพึ่งพาผู้นำที่มีความรู้สูงสุดอาจทำให้เกิดการรวมศูนย์อำนาจ ซึ่งเสี่ยงต่อการนำไปสู่ระบบเผด็จการหากขาดการตรวจสอบและสมดุลทางอำนาจที่เหมาะสม (พระครูเกษมวัชรดิตถ์ (เกษม จิตติสมปนโน, 2566) อีกทั้งอาริสโตเติล ก็มองว่ามนุษย์เป็น “สัตว์การเมือง” (Political Animal) ที่มี

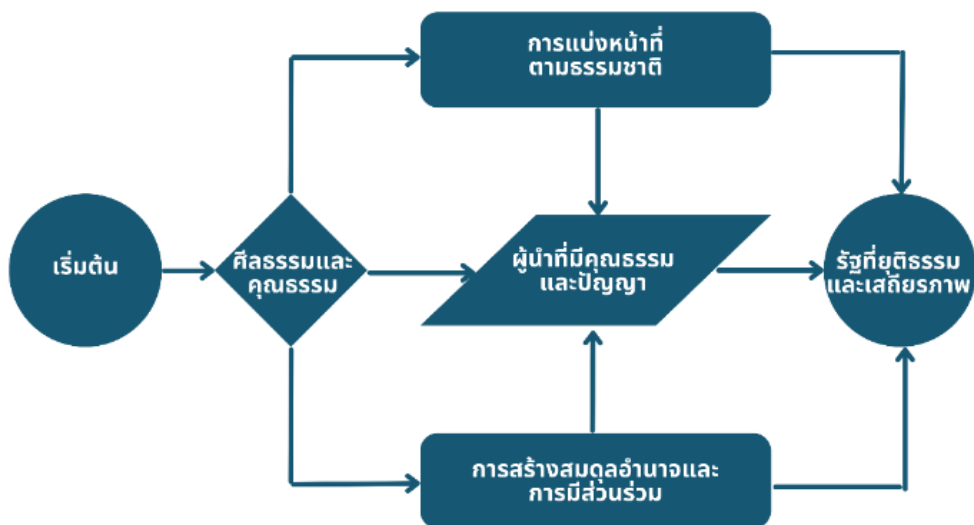
ธรรมชาติในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม เขาเน้นความสำคัญของการสร้างรัฐที่ส่งเสริมคุณธรรมและความยุติธรรมผ่านระบอบการปกครองที่เหมาะสม และอาริสโตเติลได้ปรับปรุงแนวคิดของเพลโตโดยเสนอแนวทางที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากขึ้น เขามองว่ารัฐควรมีระบบที่หลากหลายและสมดุล เพื่อให้เกิดความยุติธรรมที่แท้จริง แนวคิดเรื่องระบอบผสม (Mixed Government) เป็นการยอมรับความแตกต่างของมนุษย์ และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง เป็นการสร้างความยุติธรรมผ่านกระบวนการทางการเมืองที่ยืดหยุ่นและเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม แนวคิดของอาริสโตเติลก็มีข้อจำกัดเช่นกัน การสร้างรัฐที่มีความสมดุลระหว่างกลุ่มต่าง ๆ อาจทำได้ยากในสังคมที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งหรือความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม การสร้างสมดุลในสังคมที่เต็มไปด้วยความแตกต่างอาจต้องอาศัยกลไกในการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรัฐในยุคปัจจุบันยังคงเผชิญกับความท้าทายนี้ (พระประเสริฐ เตชโก, 2564)

แม้แนวคิดของโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล จะถือกำเนิดขึ้นในบริบทของกรีกโบราณ แต่หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับศีลธรรมและการเมืองยังคงมีความสำคัญต่อระบบการปกครองในยุคปัจจุบัน แนวคิดเรื่องการพัฒนาคุณธรรมของผู้นำ (Leadership Ethics) การสร้างระบบที่สมดุล (Balanced Governance) และการให้ความสำคัญกับการศึกษาพลเมือง (Civic Education) เป็นรากฐานที่ช่วยให้รัฐสามารถเผชิญกับความท้าทายในยุคที่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การบูรณาการศีลธรรมเข้ากับการเมืองจึงไม่ใช่เพียงแนวคิดเชิงอุดมคติ แต่เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของรัฐ แนวคิดของนักปรัชญาทั้งสามสามารถเป็นแนวทางในการสร้างผู้นำที่มีคุณธรรม สังคมที่มีความยุติธรรม และรัฐที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า นักปรัชญาทั้งสามมองว่าการบูรณาการศีลธรรมเข้ากับการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างรัฐที่มีความยุติธรรมและเสถียรภาพ โดยเน้นความสำคัญของคุณธรรมในตัวผู้นำและพลเมือง รวมถึงการออกแบบระบบการปกครองที่ส่งเสริมคุณธรรมและป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ผิด และถึงแม้ว่าโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล จะมีแนวทางที่แตกต่างกันในการบูรณาการศีลธรรมเข้ากับการเมือง แต่สิ่งที่พวกเขาเน้นย้ำร่วมกันคือความสำคัญของคุณธรรมในระดับปัจเจกและระดับรัฐ การวางรากฐานรัฐที่ดีต้องอาศัยการผสมผสานระหว่างคุณธรรมของผู้นำ โครงสร้างรัฐที่ยุติธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งทั้งหมดนี้ยังคงเป็นหลักการที่มีความสำคัญต่อการสร้างสังคมที่มั่นคงและยั่งยืนในยุคปัจจุบัน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาพบว่า ศีลธรรมและการเมืองเป็นองค์ประกอบที่แยกขาดจากกันไม่ได้ แนวคิดของ โสเครตีส เพลโต และอริสโตเติล แสดงให้เห็นว่าการปกครองที่ดีต้องตั้งอยู่บนรากฐานของคุณธรรม ความยุติธรรม และโครงสร้างทางการเมืองที่สมดุล โสเครตีส มุ่งเน้นการแสวงหาความจริงและคุณธรรมผ่าน กระบวนการสอบถามและแลกเปลี่ยน (วิธีการของโสกราตีส) เพื่อให้ผู้นำมีสติปัญญาและศีลธรรมในการตัดสินใจ เพลโต ขยายแนวคิดนี้ไปสู่ระดับโครงสร้างรัฐ โดยเสนอ รัฐในอุดมคติ ที่ให้ความสำคัญกับการแบ่งหน้าที่ที่เหมาะสมของประชาชนแต่ละชนชั้นเพื่อรักษาสถูล อริสโตเติล ปรับแนวคิดดังกล่าวให้เข้ากับความเป็นจริง โดยเสนอ ระบอบผสม (Mixed Government) ที่ผสมผสานประชาธิปไตยและคณาธิปไตยเพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบ ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 การบูรณาการศีลธรรมและการเมืองในมุมมอง
ของโสกราตีส เพลโต และอริสโตเติล

จากภาพที่ 1 โมเดลนี้แสดงถึงกระบวนการเชื่อมโยงที่ช่วยให้รัฐสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยุติธรรม โดยเน้นความสำคัญของผู้นำที่มีคุณธรรม ระบบที่มีความสมดุล และประชาชนที่มีส่วนร่วมในการสร้างรัฐที่ดี ผู้เขียนได้สรุปตามลำดับดังนี้

1. ศีลธรรมและคุณธรรม – จุดเริ่มต้นและแกนหลักของการปกครอง ถือเป็น

รากฐานสำคัญที่นำไปสู่การปกครองที่ดีและมีความยุติธรรม แนวคิดนี้ได้รับการเน้นย้ำโดยโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล โดยทั้งสามเชื่อว่าการปกครองที่ขาดศีลธรรมย่อมทำให้เกิดความวุ่นวายและความเสื่อมถอยในสังคม โสกราตีสเชื่อว่าการปลูกฝังศีลธรรมในระดับบุคคลจะส่งผลต่อรัฐในภาพรวม เขาเห็นว่าผู้นำและพลเมืองต้องแสวงหาความดี ความจริง และความยุติธรรมผ่านกระบวนการตั้งคำถามและวิพากษ์ตนเองอยู่เสมอ ส่วนเพลโตและอาริสโตเติลขยายแนวคิดนี้สู่ระดับโครงสร้างรัฐ โดยเสนอว่าศีลธรรมควรเป็นแกนหลักที่หล่อหลอมบทบาทของผู้นำและพลเมือง

2. ผู้นำที่มีคุณธรรมและปัญญา – การเน้นให้ผู้นำมีความรู้และคุณธรรมในตัวเอง โสกราตีสและเพลโตเน้นว่าผู้นำที่ดีต้องมีคุณธรรมและปัญญา เพราะผู้นำที่ขาดปัญญาจะนำรัฐไปสู่ความเสื่อมถอย เพลโตเสนอแนวคิด “นักปราชญ์กษัตริย์” (Philosopher King) ซึ่งเป็นผู้นำที่ผ่านการศึกษาระดับสูงและบำเพ็ญคุณธรรมมาอย่างยาวนาน และอาริสโตเติลเสริมว่าผู้นำที่ดีต้องมีความสามารถในการสร้างสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อให้เกิดความมั่นคงและสันติสุขในรัฐ ดังนั้น คุณธรรมและปัญญาในตัวผู้นำจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การปกครองดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3. การแบ่งหน้าที่ตามธรรมชาติ – แนวคิดจากเพลโตที่เน้นการจัดโครงสร้างรัฐอย่างสมดุล เพลโตเสนอว่า ความยุติธรรมในรัฐเกิดจากการแบ่งหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยให้แต่ละชนชั้นทำหน้าที่ของตนเองตามความสามารถและธรรมชาติของแต่ละคน รัฐในอุดมคติของเพลโตแบ่งออกเป็น 3 ชนชั้นหลัก ได้แก่ 1. ผู้ปกครอง (Guardians): ผู้นำที่มีคุณธรรมและปัญญาสูงสุด 2. ผู้พิทักษ์ (Auxiliaries): ทหารและเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ปกป้องรัฐ 3. ผู้ผลิต (Producers): เกษตรกรและช่างฝีมือที่ผลิตทรัพยากรเพื่อสนับสนุนรัฐ และเพลโตเชื่อว่า ความยุติธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อทุกคนทำหน้าที่ของตนเองโดยไม่ก้าวร้าวหน้าที่ของผู้อื่น ความสมดุลนี้ช่วยให้รัฐมีความเสถียรภาพและปราศจากความขัดแย้ง

4. การสร้างสมดุลอำนาจและการมีส่วนร่วม – แนวคิดของอาริสโตเติลในการสร้างรัฐที่สมดุลและเสถียรภาพ อาริสโตเติลเสนอว่า การสร้างรัฐที่มั่นคงต้องมีความสมดุลระหว่างอำนาจของผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชน เขาเสนอแนวคิด “ระบอบผสม” (Mixed Government) ที่ผสมผสานระหว่างประชาธิปไตย (Democracy) และคณาธิปไตย (Aristocracy) เพื่อป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ผิด และอาริสโตเติลยังเน้นบทบาทของชนชั้นกลาง โดยเชื่อว่ารัฐที่มีชนชั้นกลางเข้มแข็งจะมีเสถียรภาพมากกว่ารัฐที่มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสูง ความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสร้างรัฐที่มีความยั่งยืน

5. รัฐที่ยุติธรรมและเสถียรภาพ – ผลลัพธ์ของการบูรณาการศีลธรรมและการเมืองเมื่อศีลธรรมและการเมืองถูกบูรณาการเข้าด้วยกัน รัฐที่เกิดขึ้นจะมีความยุติธรรม เสถียรภาพ และความสงบสุข รัฐดังกล่าวจะมีผู้นำที่มีคุณธรรมและปัญญา มีระบบการแบ่งหน้าที่ที่เหมาะสม และประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง แนวคิดของโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล แสดงให้เห็นว่า ความยุติธรรมไม่ได้เกิดขึ้นจากกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการหล่อหลอมศีลธรรมในระดับบุคคลและการออกแบบโครงสร้างรัฐที่สมดุล และมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ที่ได้คือรัฐที่มั่นคง มีความเป็นธรรม และสามารถพัฒนาสังคมไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืน

แม้ว่าบริบททางสังคมและการเมืองในยุคปัจจุบันจะแตกต่างจากยุคกรีกโบราณ แต่แนวคิดเหล่านี้ยังสามารถนำมาใช้ได้หลายมิติ เช่น การพัฒนาผู้นำที่มีคุณธรรม แนวคิดของโสกราตีสเกี่ยวกับ การใช้เหตุผลและคุณธรรมในการปกครอง สามารถนำไปใช้ในกระบวนการ พัฒนาผู้นำทางการเมืองและธุรกิจ โดยเน้นความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการบริหาร ตัวอย่างเช่น ประเทศที่ให้ความสำคัญกับหลักธรรมาภิบาล มักจะมีระบบการตรวจสอบอำนาจที่เข้มแข็งและผู้นำที่ยึดถือหลักจริยธรรม ฉะนั้น แนวคิดของโสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล ยังคงมีอิทธิพลต่อแนวคิดทางการเมืองในยุคปัจจุบัน การพัฒนาผู้นำที่มีคุณธรรม การออกแบบโครงสร้างรัฐที่สมดุล และการส่งเสริมชนชั้นกลางล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างระบอบประชาธิปไตยที่โปร่งใสและมีเสถียรภาพ แนวคิดเหล่านี้ยังสามารถเป็นแนวทางในการออกแบบ นโยบายที่เน้นความยุติธรรมและธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเมืองร่วมสมัย

สรุป

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศีลธรรมและการเมืองผ่านแนวคิดของนักปรัชญากรีกโบราณสามท่าน ได้แก่ โสกราตีส เพลโต และอาริสโตเติล ซึ่งต่างมีมุมมองที่เน้นถึงความสำคัญของคุณธรรมในการสร้างรัฐที่มั่นคงและยุติธรรม แม้ว่าพวกเขาจะมีแนวคิดและวิธีการที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่มีร่วมกันคือความเชื่อว่าการปกครองที่ดีต้องมีพื้นฐานมาจากศีลธรรมและความยุติธรรม โดยโสกราตีสให้ความสำคัญกับคุณธรรมในระดับบุคคล โดยเชื่อว่าผู้นำที่ดีต้องเริ่มจากการมีศีลธรรมและปัญญา ด้วยการใช่วิธีตั้งคำถามหรือเพื่อกระตุ้นให้ผู้คนทบทวนและพัฒนาตนเองและเชื่อว่า หากผู้นำมีคุณธรรมและแสวงหาความจริงอย่างต่อเนื่อง จะสามารถนำพารัฐไปในทิศทางที่ถูกต้องและยุติธรรม ส่วนเพลโตก็ได้ขยายแนวคิดดังกล่าวไปสู่ระดับรัฐ โดยเสนอรูปแบบรัฐในอุดมคติที่มีการแบ่งชนชั้นและ

หน้าที่อย่างชัดเจน โดยผู้ปกครองที่เหมาะสมที่สุดต้องเป็นนักปราชญ์ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ “Form of the Good” ซึ่งหมายถึงอุดมคติแห่งความดีสูงสุดในขณะที่อาริสโตเติล ก็ได้พัฒนาปรัชญาการเมืองที่มีความยืดหยุ่นและใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น เขาเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรัฐที่สมดุล ผ่านระบอบผสมที่รวมเอาประชาธิปไตยและคณาธิปไตยเข้าด้วยกัน เพื่อให้รัฐมีเสถียรภาพและหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจในทางที่ผิด อาริสโตเติลยังเน้นถึงบทบาทของชนชั้นกลางและความยุติธรรมในการกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียม ซึ่งช่วยให้รัฐมีความมั่นคงและประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ศีลธรรมและคุณธรรมไม่เพียงเป็นเรื่องของบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างโครงสร้างทางการเมืองและสังคมที่มั่นคง ผู้นำที่มีคุณธรรม โครงสร้างรัฐที่สมดุล และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นปัจจัยที่ช่วยให้รัฐดำรงอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ไกอุส. (2566). ‘การธำรงรักษารัฐ’ ด้วยการไม่ละเมิดกฎหมาย และการสำนึกในบุญคุณของประเทศในสังคมกรีกโบราณ. สืบค้น 3 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/SxwIT>
- พระครูเกษมวัชรดิตถ์ (เกษม วิฑิตสมปนฺโน). (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างการตัดสินใจไปเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในจังหวัดลำปาง. *วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ*, 7(6), 200-211.
- พระประเสริฐ เตชโก. (2564). ปรัชญาการเมืองยุคคลาสสิก. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(2), 364-372.
- บ้านจอมยุทธ์. (มปป.). *ปรัชญาการเมือง*. สืบค้น 7 มกราคม 2568, จาก <https://shorturl.asia/5jmu0>
- Acemoglu, D., & Robinson, J. A. (2013). *Why nations fail: The origins of power, prosperity, and poverty*. London: Profile Books.
- Annas, J. (1999). *Platonic Ethics, Old and New*. New York: Cornell University Press.
- Aristotle. (1998). *Politics* (C. D. C. Reeve, Trans.). Indianapolis: Hackett Publishing.

- Keyt, D. (1991). *Aristotle: Politics Books V and VI*. England: Clarendon Press.
- Kraut, R. (1984). *Socrates and the State*. New Jersey: Princeton University Press.
- Miller, F. D. (1995). *Nature, Justice, and Rights in Aristotle's Politics*. New York: Oxford University Press.
- Plato. (2003). *The Republic* (C. D. C. Reeve, Trans.). Indianapolis: Hackett Publishing.
- Reeve, C. D. C. (2000). *Action, Contemplation, and Happiness: An Essay on Aristotle*. USA: Harvard University Press.
- Transparency International. (2024). *Corruption perceptions index 2023*. Retrieved December 12, 2024, from <https://shorturl.asia/OIGc1>
- Vlastos, G. (1991). *Socrates: Ironist and Moral Philosopher*. UK: Cambridge University Press.